

Nr 37.

Ankom till riksdagens kansli den 1 juni 1939 kl. 6 e. m.

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående visst avtal mellan aktiebolaget Vin- & spritcentralen och Mo och Domsjö aktiebolag jämte en i ämnet väckt motion.

I en den 17 mars 1939 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 215, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att

dels medgiva, att aktiebolaget Vin- & spritcentralen må träffa avtal med Mo och Domsjö aktiebolag om inköp av viss mängd av aktiebolaget tillverkad sprit i enlighet med vad departementschefen i propositionen förordat,

dels ock bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de åtgärder för ordnande av avsättningsförhållandena på den svenska spritmarknaden, som de föreslagna inköpen kunna föranleda, i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen angivna riktlinjer.

Till utskottets behandling har jämväl hänvisats en i anledning av propositionen väckt motion, nr 498 i andra kammaren av herr *Lundell* m. fl., vari hemställts, »att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhänga om skyndsamt framläggande av förslag till främjande av betydligt ökad tillverkning av motorsprit och till dess ökade användning redan under normala förhållanden såsom motorbränsle».

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för *dels* propositionens förslag *dels ock* motionärernas yrkande, får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till förenämnda statsrådsprotokoll samt till motionen.

I skrivelse den 29 augusti 1936 till Kungl. Maj:t har *Mo och Domsjö aktiebolag* hemställt, att vid bolagets sulfittfabriker få uppföra sulfitsprittfabrik bland annat vid Domsjö i Västernorrlands län. I skrivelse den 13 januari 1938 har bolaget förklarat, att avsikten vore att vid nämnda fabrik årligen tillverka en kvantitet icke understigande 4 miljoner liter sprit av 99.5 procent alkoholhalt. Utan att binda sig vid någon viss siffra hölle bolaget före, att bolaget kunde åtnöjas med ett pris för liter 95-procentig sprit, som med 4 öre understege det pris, som spritcentralen för det dåvarande betalade till aktiebolaget Svensk sprit.

Jämte berörda framställning från Mo och Domsjö aktiebolag hade från *Hylte bruks aktiebolag* och *Rydö bruks och fabriks aktiebolag* samt från *Munkedals aktiebolag* inkommit ansökningar om tillstånd att tillverka sulfitsprit.

Över ansökningarna hava utlåtanden avgivits av vederbörande länsstyrelser och kontrollstyrelsen, vilken vid sitt utlåtande fogat yttranden från aktiebolaget Svensk sprit, Svenska cellulosaforeningen och Vin- & spritcentralen, ävensom av kommerskollegium, vid vars utlåtande fogats yttranden från rikskommissionen för ekonomisk försvarsberedskap och från ingenjörsvetenskapsakademien.

I statsrådsprotokollet lämnas bland annat redogörelse för innehållet i de avgivna utlåtandena samt för de preliminära förhandlingar, som av departementschefen utsedda utredningsmän, kommerserådet H. Carlborg och verkställande direktören i aktiebolaget Vin- & spritcentralen E. Lyberg, fört med Mo och Domsjö aktiebolag om ifrågasatta spritleveranser till aktiebolaget Vin- & spritcentralen ävensom i samband därmed verkställda ytterligare utredningar.

Vad angår det mellan Mo och Domsjö aktiebolag såsom säljare och aktiebolaget Vin- & spritcentralen såsom köpare uppgjorda förslaget till köpeavtal om motoralkohol har avtalet följande innehåll.

Köpet skall avse en kvantitet av 8 miljoner volymliter motorsprit med en alkoholstyrka av minst 99.1 procent, att levereras med hälften successive i mån av tillverkning och skeppningsmöjligheter under vartdera av åren 1940 och 1941. Om sådant av säljaren påkallas före utgången av år 1940, skall tiden för leveransens fullgörande, med oförändrade villkor i övrigt, utsträckas att omfatta tiden till utgången av 1942.

Priset skall baseras på en beräknad framställningskostnad av 20 öre för volymliter sprit med en alkoholstyrka av 99.1 procent i enlighet med säljarens produktionskalkyl, sedan däri beräknad framställningskostnad per liter sänkts med c:a ett halvt öre. Kolkostnaden har i denna kalkyl beräknats till 4.8 öre per liter, motsvarande i januari 1939 ett pris cif Örnsköldsvik av kr. 22: — per ton skotska småkol à 6,200 värmeenheter. Vid denna tidpunkt utvisade kommerskollegii officiella kolnotering cif ostkusthamn för motsvarande kolsort kr. 20: 68 per ton. Därest genomsnittspriset per ton skotska småkol enligt denna notering för månaderna juli 1938—juni 1939 med mer än 5 procent överstiger resp. understiger kr. 20: 68 per ton, skall det definitiva priset för år 1940 per liter sprit höjas resp. minskas i motsvarande grad, så att t. ex., om kolpriset stigit resp. fallit med 25 procent, spritpriset skall ökas resp. minskas med 1.2 öre per liter. På motsvarande sätt förfares med priset för återstående års leveranser.

Å det fastställda priset skall göras ett tillägg av 0.05 öre för varje tiondels volymprocent, varmed den levererade alkoholstyrkan överstiger 99.1 volymprocent.

Priset skall gälla netto vid bolagets spritfabrik.

Likvid skall erläggas den 10 i varje månad för den sprit, som säljaren under närmast föregående månad levererat till köparen.

För att avtalet skall träda i kraft förutsättes, att detsamma av kontrahenterna godkänts före utgången av år 1939.

Beträffande det föreliggande förslaget har *departementschefen* anfört följande:

»Vid remissbehandlingen av de framställningar om rätt att anlägga sulfitsprittfabriker i samverkan med pappersmassetillverkning, som inkommit från vissa företag, ha olika åsikter kommit till uttryck. Å ena sidan har hävdats, att den ifrågasatta utvidgningen av sprittillverkningen ej kan utan skada för berättigade enskilda intressen komma till stånd inom ramen för gällande spritreglering, å andra sidan har framhållits, att en sådan utvidgning är önskvärd för tillgodoseende av viktiga allmänna intressen; främst har åberopats önskvärdheten av att erhålla ökade sysselsättningsmöjligheter inom skogsindustrierna och av att förutsättningar skapas för uppbyggandet av en inhemsk kemisk industri, men vidare har hänvisats till det intresse som föreligger att i händelse av avspärrning äga företag som kunna täcka behovet av reservbränslen. Under den fortsatta utredningen har klarlagts, att hinder ej för närvarande behöva anses föreligga att medgiva viss ökad sprittfabrikation, emedan avsättning för denna kan beredas utan begränsning i det skydd, som äldre företag åtnjuta genom gällande reglering. Med hänsyn till vikten av de intressen som åberopats till stöd för framställningarna har jag därför ansett mig böra förorda, att förslag framlägges för riksdagen avseende att på antytt sätt möjliggöra en ökad sprittillverkning i viss mån utom ramen för denna reglering.

Jag hemställer senare denna dag om bemyndigande att tillkalla sakkunniga för utredning av frågan om en anpassning av gällande spritreglering efter de förändringar som inträtt i marknadsförhållandena; på behovet av en sådan anpassning ha icke minst de i anledning av här ifrågavarande framställningar verkställda utredningarna varit ägnade att rikta uppmärksamheten. I detta sammanhang kan jag därför förbigå detta spörsmål, vars besvarande ej är av omedelbar vikt för utformningen av det förslag jag här framlägger. Inledningsvis torde jag dock få i korthet utveckla de näringspolitiska skäl som synas mig tala för att frågan om viss utvidgning av sulfitsprittillverkningen upptages till prövning utan att resultaten av den av mig förordade utredningen avvaktas.

Mo och Domsjö aktiebolag har som ett av skälen för sin här ifrågavarande framställning anfört, att bolaget såge sig tvingat att inom den närmaste tiden nedlägga åtminstone ett av sina sågverk. Det försörjningsproblem, som förorsakas av sågverksdriftens koncentration till ett fåtal större, modernt utrustade anläggningar och ibland därjämte av en direkt inskränkning av dess omfattning, påkallad av hänsyn till minskade råvarutillgångar, är aktuellt ej endast för Mo och Domsjö aktiebolags del, utan har varit orsak till allvarliga bekymmer även inom andra skogsindustridistrikt. Betydelsen

härav ökas genom att utbyggnaden av cellulosaindustrien synes hava uppnått ett stadium, då någon mera omfattande utvidgning knappast är att förvänta. Under sådana omständigheter är det tydligen angeläget, att tillgängliga, i Sverige hittills oprövade vägar för utnyttjandet av förefintliga substansstillgångar bliva beaktade. Vid den sprittillverkning, det nu närmast är fråga om, är behovet av arbetskraft mycket begränsat, men inom den kemiska industri, som det vore sökandebolagets avsikt att igångsätta med alkohol som ett av utgångsmaterialen, lär ej saknas utsikter att arbete skall kunna beredas åt en ej obetydlig personal.

På det kemiskt-industriella området försiggår för närvarande en stark utveckling och det synes — även oavsett sysselsättningssynpunkten — vara av vikt att de uppslag på området, vilka kunna framkomma inom landet, tillvaratagas och stödjas i den mån så kan ske utan åsidosättande av andra viktiga intressen. Bland möjliga tillverkningsobjekt med sprit som utgångsmaterial ha under utredningen av förevarande ärende nämnts bland annat ättiksyra, som i kombination med en annan skogsindustriprodukt, sulfitecellulosa, kan användas för framställning av en sort konstsilke, acetatsilke. Andra möjliga produkter äro cellulosaacetatfolier och vissa slag av konsthartser. Lösningemedel, använda inom konstsilke- och lackindustrierna m. fl., utgöra också en sådan grupp av varor, som kunna tillverkas med etylalkohol som utgångsmaterial och som få allt mera ökad användning, ehuru prisläget för närvarande ej lär vara särskilt uppmuntrande för upptagande av nya tillverkningar därav. Vidare kunna nämnas glykol (etylenglykol), konstgjord kautschuk m. m. Det må i detta sammanhang påpekas, att representanter för Mo och Domsjö aktiebolag meddelat, att bolaget icke hade för avsikt att använda sprit för framställning av matättika, som redan tillverkas i tillräckliga kvantiteter på andra håll i landet.

En förutsättning för uppkomsten och utvecklingen av sådana nya industrier, som på av mig här angivna grunder synas vara förtjänta av det allmännas stöd, är tydligen tillgång i tillräckliga kvantiteter till billiga utgångsmaterialier, i förevarande fall närmast etylalkohol.

Mo och Domsjö aktiebolag har i föreliggande ansökningar uppgivit sig hava för avsikt att, om statsmakternas stöd erhålles, såsom underlag för en framtida kemisk industri anlägga en spritfabrik med en begynnelsekapacitet av minst fyra miljoner liter 99.5-procentig sprit. Bolagets tillgång till sulfitavfallsutslut beräknas motsvara en årstillverkning av minst sex miljoner liter sprit av denna alkoholhalt. Den på spritförädling inriktade industri, som bolaget har för avsikt att söka upparbeta, beräknas icke kunna under de närmaste åren förbruka mera än en del av denna myckenhet. För att i trots av sistnämnda omständighet kunna hålla nere tillverkningskostnaderna för spriten, vilka i betydande utsträckning äro kapitalkostnader och som det därför är önskvärdt att fördela på en stor tillverkningsvolym, begär bolaget att under en övergångstid skall åt bolaget beredas avsättning för till en början rätt avsevärda kvantiteter sprit, vilka bolaget icke självt kan använda. Samman-

lagt beräknas stå till förfogande för försäljning under de två första åren en kvantitet av åtta miljoner volymliter sprit av 99.5 procent alkoholhalt, motsvarande i runt tal sexton miljoner liter av normalstyrka. Det anses, att efter loppet av överslagsvis fem à sex år hela produktionen av sprit skulle komma att förbrukas vid bolagets egna anläggningar. Försäljningen av sprit skulle sålunda under nämnda period successivt minskas för att slutligen helt upphöra. Bolaget finner sig av naturliga skäl på nuvarande stadium ej kunna närmare angiva under huru lång tidsperiod eller på vad sätt i övrigt en dylik avveckling av försäljningen lämpligen bör ske.

Avgörande för frågan, huruvida önskat stöd kan beredas Mo och Domsjö aktiebolag, är om möjligheter stå till buds att vinna avsättning för ifrågasvarande kvantitet sulfitsprit. I detta avseende föreligga vissa förslag från spritcentralen och kommerskollegium.

Aktiebolaget Vin- & spritcentralen har för sin del ansett önskvärt att vid läglig tidpunkt få inköpa, förutom den till återförsäljning i regel avsedda kvantiteten, en myckenhet av högst 7.6 miljoner volymliter sprit för lagring. Denna lagring anses erforderlig såsom ersättning för det reservlager av sprit, som de förefintliga sulfitsprittfabrikerna under de gångna åren hopbragt, men som under löpande leveransår måst anlitas för fullgörande av fabrikernas leveransåtagande, sedan deras leveransförmåga minskats genom företagna inskränkningar av tillverkningen av sulfitcellulosa. Reservlagret skulle enligt spritcentralens mening vara avsett för utjämning av tillgången inom den normala partihandeln med sprit. För den händelse spritcentralen bemyndigas att verkställa ifrågavarande lagring, vore det spritcentralens avsikt att inköpa ungefär halva kvantiteten från Mo och Domsjö aktiebolag och återstoden från aktiebolaget Svensk sprit. Om så skedde, skulle inemot hälften av Mo och Domsjö aktiebolags för de första åren beräknade sammanlagda tillverkningsmängd vara disponerad.

Enligt de bestämmelser, som gälla rörande avsättningsförhållandena för skattefri sprit, avsättes på grund av den skyldighet att inköpa motorsprit, som pålagts bensinimportörer och bensintillverkare jämlikt beslut vid 1934 och 1936 års riksdagar, en årlig kvantitet av 38.4 miljoner liter sprit av normalstyrka, vilken, inblandad i bensin, distribueras som motorbränsle i form av lättbentyl. För närvarande, då samma utförsäljningspris tillämpas för bensin och lättbentyl, synes avsättningen av hela den tillgängliga kvantiteten av det sistnämnda motorbränslet ej möta svårighet, då lättbentylens anses i vissa fall hava egenskaper, som göra, att den föredrages framför den rena bensinen. Dessutom försäljes skattefri sprit för hushålls- och tekniska ändamål i år från år ökad utsträckning. Den försålda kvantiteten uppgick till 24.7 miljoner liter av normalstyrka under försäljningsåret 1937/38.

Av kommerskollegium har föreslagits, att Mo och Domsjö aktiebolags försäljningskvantitet skulle avsättas till förbrukare såsom motorsprit utöver den myckenhet motorsprit, som nu tvångsvis avsättes genom bensinfirmaerna. Om enligt spritcentralens förslag ungefär hälften av Mo och Domsjö

aktiebolags försäljningskvantitet under de första två åren skulle komma att lagras, behöver avsättning i den av kommerskollegium ifrågasatta ordningen övervägas endast för en kvantitet av åtta miljoner normalliter fördelad på två år.

För andra kalenderkvartalet 1939 är bensinfirmornas inköpsskyldighet av motorsprit fastställd till 2.0 procent av importen, respektive tillverkningen av bensin. Då nu gällande reglering av spritavsättningen år 1934 genomfördes, var motsvarande procenttal till en början 3.6. Talet har sedermera till följd av kraftigt stigande förbrukning av bensin minskats. För disposition av de ytterligare fyra miljoner normalliter, som under anförda omständigheter skulle årligen ifrågakomma för avsättning i enahanda ordning, skulle procenttalet behöva höjas med omkring en tiondel under i övrigt oförändrade förhållanden.

Vid ett övervägande av de skäl som föreligga för bifall i huvudsak till Mo och Domsjö aktiebolags framställning och av de möjligheter som finnas att disponera den kvantitet sulfitsprit, vilken i så fall skulle övertagas av spritcentralen, har jag funnit tillräckliga motiv föreligga att föranstalta om närmare förhandlingar i ärendet mellan representanter för spritcentralen och bolaget. Förhandlingarna ha lett till upprättandet av ett förslag till avtal.

Enligt föreliggande avtalsförslag åtager sig aktiebolaget Vin- & spritcentralen att inköpa en kvantitet av åtta miljoner volymliter motorsprit under åren 1940 och 1941. Avtalet är avsett att träda i kraft om detsamma av kontrahenterna godkänts före utgången av år 1939. Säljaren har betingat sig rätt att före utgången av år 1940 påkalla leveranstidens utsträckande till att omfatta tiden till utgången av år 1942.

Priset för denna preliminärt avtalade leverans är baserat på en framställningskostnad av 20 öre för volymliter sprit med en alkoholstyrka av 99.1 procent under förutsättning av visst pris å stenkolf cif Örnköldsvik. Vid ändring av stenkolspriset skall spritpriset ändras enligt i avtalet fastslagna grunder. Liksom i gällande avtal mellan spritcentralen och nu befintliga sulfitspritsfabriker, representerade av aktiebolaget Svensk sprit, skulle priset grundas på framställningskostnaden med eliminerande såvitt möjligt av tillverkarens vinstintresse. För senare leveranser än de i avtalet åsyftade torde priset böra bestämmas på motsvarande sätt med beaktande av eventuellt ändrade framställningskostnader. Därest överenskommelse ej kan träffas, skall prisfrågan jämlikt 24 § förordningen den 11 juni 1926 angående tillverkning och beskattning av brännvin hänskjutas till prisenämnd.

För innevarande års leveranser av motorsprit från aktiebolaget Svensk sprit betalas ett pris av 24.5 öre för volymliter, liksom även för jäst- och melasssprit. För den av Mo och Domsjö aktiebolag tillverkade spriten är det sålunda fråga om ett avsevärt lägre pris än som för närvarande gäller för annan motorsprit. Såsom även i den i ärendet upprättade promemorian erinras, torde användningen av motorsprit med det nu ifrågavarande produktionsvärdet av 20 öre för volymliter knappast medföra någon nämn-

vårt ökad belastning av motortrafiken, så länge spriten är befriad från den skatt, som från och med den 1 juli 1938 åvilar bensin, eller 12 öre för liter (jämta tull med 0.1 öre för liter). Däremot skulle den ifrågasatta ökningen av tvångsinblandningen av motorsprit medföra en förlust för statsverket genom bortfall av bensinskatt till ett belopp av sammanlagt omkring 480,000 kronor under de två år, på vilka leveranserna i första hand tänkas fördelade.

Det preliminära avtalsförslaget synes mig utgöra en godtagbar basis för åtgärder från det allmännas sida till stöd för den av Mo och Domsjö aktiebolag planerade verksamheten. Därvid har jag särskilt beaktat, att aktiebolagets försäljning av sprit från den nu ifrågasatta anläggningen är avsedd att bli av övergående natur och att avsättningen synes kunna ordnas utan att nu gällande bestämmelser för avsättning av skattefri sprit väsentligt ändras. Under sådana omständigheter finner jag skäl tala för att Mo och Domsjö aktiebolags framställning vinner beaktande därhän, att aktiebolaget Vin- & spritcentralen bemyndigas att med nämnda bolag träffa avtal i huvudsaklig överensstämmelse med förslaget. Vad angår avsättningen av Mo och Domsjö aktiebolags sprittillverkning utöver eget behov under åren närmast efter den leveransperiod avtalet avser — varvid det närmast skulle bli fråga om en successiv nedskärning av den årliga myckenheten — torde detta spörsmål böra senare bli föremål för Kungl. Maj:ts avgörande.

För den händelse spritcentralen skulle erhålla det bemyndigande jag här förordat torde bestämmelserna om priset vid inköp av jäst- och melasssprit böra så till vida modifieras, att spritcentralen icke må utan Kungl. Maj:ts tillstånd inköpa sprit till högre pris än det, som för motsvarande kvalitet vid samma tid betingas för sprit, tillverkad av de till aktiebolaget Svensk sprit anslutna sulfitsprittfabrikerna. Härigenom skulle nu rådande ordning för bestämmandet av priset å jäst- och melasssprit bibehållas.»

I den föreliggande motionen hava motionärerna, som förklarar sig icke hava något att erinra emot Kungl. Maj:ts förslag, bland annat framhållit, att frågan om motorsprit såsom ett inhemskt motorbränsle borde upptagas till en mera omfattande behandling och till avgörande på längre sikt. Med hänsyn till behovet av sådant bränsle, särskilt vid en avspärrning, vore nödvändigt att öka den inhemska tillverkningen av nämnda vara. Det vore önskvärt, att statsmakterna icke lade restriktioner i vägen för tillverkare av sådant bränsle utan gäve industrien allt stöd för största möjliga produktion av motorsprit. Det kunde därvid ifrågasättas, om icke sulfitspritindustrien borde beredas möjlighet att öka sin produktion av inhemskt motorbränsle mot ett skäligt pris därå. I sådant syfte kunde det tänkas vara ändamålsenligt, att den mängd motorsprit, som importörer och tillverkare av bensin borde förpliktas inköpa, gjordes direkt beroende av prisdifferensen mellan motorsprit och bensin. I samband härmed borde hotet om beskattning av motorspriten lämpligen avlägsnas för ett större antal år framåt. Då sulfitspriten vore en biprodukt borde undersökas, huruvida direkt tillverkning

av motorsprit, eventuellt av annan råvara än trä, vore möjlig att ekonomiskt genomföra. Uppmärksamhet borde även inriktas på möjligheten att driva motorer dels med enbart motorsprit, dels ock med blandning av sådan sprit och annat ämne än bensin.

Utskottet.

På sätt framgår av vad departementschefen anfört i det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet kan för närvarande en ökad tillverkning av sulfitsprit genomföras utan äventyrande av det skydd med avseende å avsättningen av sprit till motorbränsle, vilket skydd äldre företag åtnjuta genom gällande reglering på förevarande område. På grund härav och under åberopande av vad departementschefen i övrigt anfört till stöd för den av Mo och Domsjö aktiebolag gjorda framställningen får utskottet förorda bifall till de i propositionen framlagda förslagen.

Vad angår det i motionen II: 498 väckta förslaget om ökad tillverkning av sprit för motordrift finner utskottet i likhet med motionärerna nämnda förslag ur beredskapssynpunkt förtjäna närmare beaktande. För tryggande av tillgången på inhemskt motorbränsle i händelse av avspärning anser emellertid utskottet det vara av vikt icke blott att den av motionärerna anvisade lösningen av detta spörsmål närmare undersökes utan även att frågorna om ökad tillverkning av andra flytande motorbränslen än sprit ävensom om ökad användning av motorfordon, som drivas med tråkolsgas, ägnas uppmärksamhet.

I anslutning till den av motionärerna framförda beredskapssynpunkten och med beaktande av önskvärdheten av en utvidgning av motorsprittillverkningen för skapande av ökad företagsamhet inom landet anser utskottet skäl tala för att motionärernas förslag göres till föremål för utredning. Därvid böra bland annat följande omständigheter närmare beaktas. I sitt utlåtande rörande produktions- och avsättningsförhållandena med mera för sulfitspritindustrien har kommerskollegium, på sätt framgår av förenämnda statsrådsprotokoll, bland annat anfört, att på grund av å ena sidan ökad skattebelastning och något högre importvärde för bensin under de senare åren samt å andra sidan sjunkande spritpris spänningen mellan bensinpriset och priset å motorspriten minskat. Den ekonomiska belastning för motortrafiken, som tvångsinblandning av motorsprit medförde, vore sålunda numera mindre än tidigare. Denna utveckling berodde delvis därpå, att statsmakterna avstått från att belasta motorspriten med skatt men i viss mån även på den minskning av spritpriset, som i huvudsak föranletts av att tillverkningskvantiteterna ökats. Enligt utskottets mening bör vid en blivande utredning undersökas, huruvida icke spänningen i prisen mellan motorsprit och bensin kan ytterligare minskas genom sänkning av inköpspriset å motorsprit. Den hittillsvarande utvecklingen på området synes nämligen tyda på, att vid en ökad tillverkning av motorsprit priset torde kunna bestämmas till lägre belopp än det nuvarande. Därest en skälig prissänkning för motorspriten kan uppnås, anser utskottet skäl icke längre föreligga för bibehållandet av den nuvarande begränsningen av inköpskvantiteten sulfitsprit

för motordrift. Vidare torde böra undersökas, om och i vad mån det låter sig göra att för motordrift använda enbart motorsprit eller ock en blandning av sådan sprit med andra ämnen än bensin. Slutligen bör jämväl tagas under omprövning, huruvida vid ökad användning av motorsprit densamma kan komma att tåla vid någon beskattning.

Utskottet förutsätter, att förenämnda spörsmål samt vad utskottet anfört i anledning av motionärernas förslag kommer att bli va föremål för beaktande vid den utredning som, enligt vad departementschefen i statsrådsprotokollet upplyst, inom den närmaste tiden skall verkställas rörande frågan om en anpassning av gällande spritreglering efter de förändringar, som inträtt i marknadsförhållandena. På grund av det anförda anser sig utskottet sakna anledning att förorda bifall till motionärernas förslag om skrivelse till Kungl. Maj:t i förevarande ämne.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

- 1) att riksdagen måtte bifalla Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 215, samt
- 2) att motionen II: 498 av herr Lundell m. fl. icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 1 juni 1939.

På bevillningsutskottets vägnar:

IVAR ANDERSON.

Närvarande:

från första kammaren: herrar *Johan Bårg, Viktor Larsson*, Heiding, Sjödahl, Velander, Gustaf Björkman, Robert Berg, Sylwan och Herman Ericsson*; samt

från andra kammaren: herrar *Anderson* i Norrköping, *Olsson* i Gävle, *Ericson* i Boxholm, *Johanson* i Huskvarna, *Werner* i Hultsfred, *Hammarlund, Blomquist, Jonsson* i Skedsbygd, *Falk** och *Lundell*.

* Icke närvarit vid justeringen av betänkandet.

Reservation

beträffande motiveringen
av herr *Lundell*.
